

Okresnímu soudu v Jičíně
Šafaříkova 842
Jičín

NÁVRH NA OMEZENÍ SVÉPRÁVNOSTI A JMENOVÁNÍ OPATROVNÍKA

Navrhovatel/ka:.....

narodený/á:

bytem:.....

doručovací adresa:

telefonní číslo: e-mail:

vztah k posuzované osobě:

Posuzovaný/á:

narodený/á:.....

| trvale bytem: | |

nyní bytem:

I. ODŮVODNĚNÍ NÁVRHU

(uveďte, z jakého důvodu je návrh podáván, tj. zejména jak se u posuzované osoby projevuje duševní onemocnění, od kdy jím trpí, jak se duševní onemocnění vyvíjí, zda s onemocněním souvisí postižení intelektu, paměti, jak je schopna se o sebe postarat (včetně hygieny) nebo vyřizovat svoje záležitosti, zda a od kdy je posuzovaná osoba léčena, zda a kdy byla hospitalizována pro toto onemocnění apod.)

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

II. PROJEVY DUŠEVNÍ PORUCHY U POSUZOVANÉ/HO

(nehodící se škrtněte)

Posuzovaný/á:

- **orientuje - neorientuje** se v místě, čase, prostoru.
- **poznává - nepoznává** osoby blízké a známé.
- **je – není schopen/schopna** sám/sama **pečovat** o vlastní osobu.
- **je – není** pod neustálým dohledem.
- **pohybuje – nepohybuje** se sám/sama bez pomoci.
- **je – není schopen/schopna** **dostavit se** sám/sama na jednání k soudu.
- **reaguje - nereaguje** na dění kolem sebe.
- **je - není schopen/schopna** **samostatného jednání**.
- **zvládá - nezvládá** účelně hospodařit s finančními prostředky.
- **dokáže - nedokáže rozpoznat** nebezpečí ohledně finančních smluv a následných závazků.
- **rozpozná - nerozpozná** bankovky a mince.

III. LÉČBA POSUZOVANÉ/HO

(Věnujte prosím této části náležitou pozornost a připojte co nejpodrobnější a nejaktuálnější lékařskou zprávu. Soud může řízení v případě nepředložení lékařské zprávy za určitých podmínek zastavit (§ 35 odst. 2 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních). Písemná zpráva ošetřujícího lékaře pak od 1. 1. 2026 může spolu s hodnocením potřeby podpory osoby při právním jednání zpracovaným soudním sociálním pracovníkem nahradit důkaz znaleckým posudkem z psychiatrie, a tedy významně zkrátit řízení.)

Praktickým (případně ošetřujícím) lékařem posuzované/ho je:.....

Posuzovaný/á se **léčí – neléčí** na psychiatrii: ošetřujícím lékařem je:.....

.....

Uveďte případné další okolnosti léčby posuzované/ho:.....

.....

K návrhu jako přílohu přikládám lékařskou zprávu o duševním stavu posuzované/ho.

IV. RODINNÉ POMĚRY POSUZOVANÉ/HO

Rodinný stav posuzované/ho:.....

Posuzovaný/á **má – nemá děti** (jméno, příjmení, datum narození, bydliště):

.....

.....

.....

Posuzovaný/á **má – nemá** další **blízké příbuzné** (jméno, příjmení, datum narození, bydliště, vztah k posuzované/mu):

.....

.....

V. OSTATNÍ

(uveďte další okolnosti, které by mohly být podle Vás důležité, např. zda posuzovaný/á vlastní hodnotnější majetek)

.....

.....

.....

VI. NÁVRH

Domnívám se, že jsou splněny předpoklady pro omezení svéprávnosti posuzované/ho.

Dále navrhuji, aby soud jmenoval posuzované/mu **opatrovníka, a to:**

.....
(jméno, příjmení, datum narození, bydliště, vztah k posuzovanému), který je oprávněn a povinen zastupovat posuzovaného v právních jednáních vymezených výrokem tohoto rozsudku s výjimkou těch, kde to zákon vylučuje.

VII. OZNAČENÍ VHODNÉHO OPATROVNÍKA PRO ŘÍZENÍ

Co se týká **opatrovníka posuzované/ho pro řízení** o svéprávnosti (**nemůže jím být navrhovatel**), tuto funkci je ochoten/ochotna a schopen/schopna vykonávat (jméno, příjmení, datum narození, bydliště, vztah k posuzované/mu):

.....

.....

Se jmenováním do funkce opatrovníka pro řízení souhlasím.

.....

(podpis opatrovníka pro řízení – *nikoliv navrhovatele*)

VIII. DATUM A PODPIS

V dne

podpis navrhovatele:

(*vlastnoruční*)

Přílohy: lékařská zpráva o duševním stavu posuzované/ho

PRAKTICKÝ PRŮVODCE

PRO OSOBY PODÁVAJÍCÍ NÁVRH NA OMEZENÍ SVÉPRÁVNOSTI A JMENOVÁNÍ OPATROVNÍKA

Chci podat návrh na omezení svéprávnost a jmenování opatrovníka. Jak mám postupovat?

1) Zvážím, zda by k dosažení požadovaného účelu nestačilo mírnější opatření, tj. zastoupení členem domácnosti či nápomoc při rozhodování. Zákon upřednostňuje co nejmenší zásah do svéprávnosti člověka, a proto stačí-li mírnější opatření, dá se mu zpravidla přednost.

- **nápomoc při rozhodování:** Potřebuje-li člověk nápomoc při rozhodování, protože mu v tom duševní porucha působí obtíže, může si s podpůrcem ujednat smlouvu o nápomoci (je třeba, aby ji schválil soud). Tou se podpůrce zavazuje podporovanému, že bude s jeho souhlasem **přítomen při jeho právních jednáních**, že mu **zajistí potřebné údaje a sdělení** a že mu bude **nápomocen radami**. To znamená, že podpůrce nejedná (na rozdíl od opatrovníka) za podporovaného. Stále jedná podporovaná osoba (je zodpovědná mj. i za správu svého majetku) a podpůrce jí poskytuje faktickou pomoc/podporu.
- **zastoupení členem domácnosti:** Brání-li duševní porucha zletilému, který nemá jiného zástupce, samostatně právně jednat, může ho zastupovat **při vyřizování obvyklých záležitostí, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného**, jeho blízký příbuzný nebo osoba, která se zastoupeným žila před vznikem zastoupení ve společné domácnosti alespoň tři roky. Ke vzniku zastoupení se vyžaduje schválení soudem. Zástupce není oprávněn udělit souhlas k zásahu do duševní nebo tělesné integrity člověka s trvalými následky. Zástupce může nakládat s příjmy zastoupeného v rozsahu potřebném pro obstarání obvyklých záležitostí, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného; **s peněžními prostředky na účtu zastoupeného však může nakládat jen v rozsahu nepřesahujícím měsíčně výši životního minima jednotlivce**. Zástupce může na základě tohoto typu zastoupení vyřizovat zejména o pravidelné platby (např. inkaso, nájemné, pojistné, daně), podávat žádosti o sociální dávky, uzavírat smlouvy o poskytnutí sociálních služeb apod.

Další možnosti, které poskytuje právní řád, a mohou nahradit potřebu omezení svéprávnosti:

Při uzavření smlouvy o sociálních službách může osobu, která není schopna sama jednat a nemá zákonného zástupce nebo opatrovníka, při uzavření smlouvy **zastoupit obecní úřad obce s rozšířenou působností** (§ 91 odst. 6 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Co se týče výplaty starobního důchodu, je možné postupovat podle ustanovení § 118 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, podle něhož může být obecním úřadem ustanoven **zvláštním příjemcem výplaty dávek (důchodu)**, nemůže-li oprávněný výplatu přijímat.

Ustanoven může být i **zvláštní příjemce příspěvku na péči** (§ 20 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Podle § 34 odst. 7 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) pak platí, že jestliže pacient nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav vyslovit **souhlas s poskytováním zdravotních služeb**, a nejde-li o zdravotní služby, které lze poskytnout bez souhlasu, vyžaduje se souhlas osoby určené pacientem podle § 33 odst. 1, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, manžela nebo registrovaného partnera, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas rodiče, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas jiné svéprávné osoby blízké, pokud je známa.

2) Pokud mírnější opatření nestačí, podám k soudu návrh na omezení svéprávnosti a jmenování opatrovníka.

- Můžu sepsat vlastní návrh, nebo použít vzorový návrh soudu (doporučujeme, obsahuje totiž veškeré nezbytné informace, které soud potřebuje pro řádné zahájení a vedení řízení) – musí být podepsán!
- K návrhu **přiložím lékařskou zprávu o duševním stavu posuzovaného** (pokud ji mám k dispozici).
- Doručím návrh soudu (prostřednictvím datové schránky, poštou nebo osobně).
- Řízení je zahájeno dnem, kdy návrh dojde soudu.

3) Na co si dát pozor?

- **(Hmotněprávní) opatrovník X opatrovník pro řízení** (též někdy označován jako kolizní opatrovník) **nejsou zpravidla jedna osoba** – zatímco v rozsudku, kterým soud omezuje člověka ve svéprávnosti, jmenuje opatrovanci opatrovníka, který je oprávněn a povinen jej zastupovat v rozsahu omezení do budoucna (v běžném životě), v průběhu řízení soud jmenuje opatrovníka pro řízení, který zastupuje posuzovaného v řízení před soudem. **Opatrovníkem pro řízení nemůže být navrhovatel!** Proto pokud navrhovatel chce být opatrovníkem posuzovaného do budoucna a ví o osobě, která by byla schopna a ochotna vykonávat funkci opatrovníka pro řízení, může od této osoby připojit **souhlas se jmenováním do funkce opatrovníka pro řízení**, a tím řízení urychlí.
- **Od 1. 1. 2026 již není nezbytné, aby každou posuzovanou osobu vyšetřil soudní znalec v oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie.** Znalecký posudek může nahradit písemná zpráva ošetřujícího lékaře (přikládejte proto k návrhu co nejúplnější a nejaktuálnější lékařskou zprávu, nejlépe od ošetřujícího psychiatra, případně neurologa nebo praktického lékaře) ve spojení s hodnocením potřeby podpory osoby při právním jednání zpracovaným soudním sociálním pracovníkem. Soudní sociální pracovník je zaměstnancem soudu, který posuzovanou osobu navštíví zpravidla v jejím bydlíšti nebo v zařízení, ve kterém se nachází, aby zjistil, jak daný člověk komunikuje, jak se orientuje, jak žije, jak reálně funguje rozhodování a podpora při rozhodování, hospodaření s majetkem a financemi či zda využívá veřejných a jiných služeb atd. Za účelem domluvení místa a termínu tzv. jiného soudního roku se Vám soudní sociální pracovník může ozvat telefonicky. Věnujte proto pozornost uvedení Vašich kontaktních údajů a v případě jejich změn v průběhu řízení to soudu sdělte.